

Miten Suomi selviää ikääntymisestä nykyisellä työvoimalla

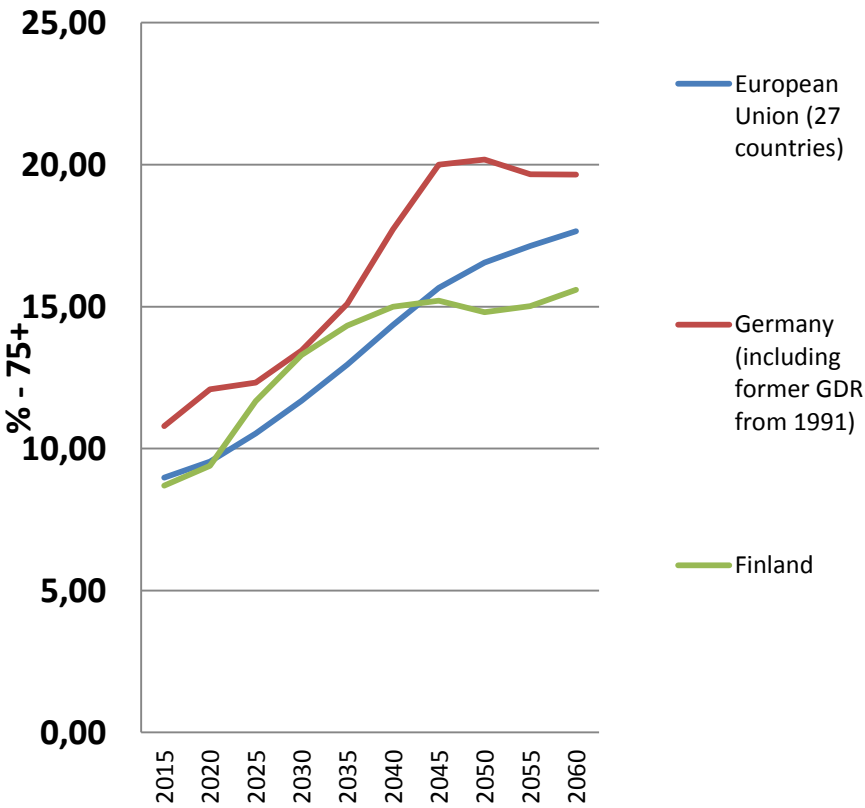
Erkki Vauramo

Professori (h.c.), tutkija

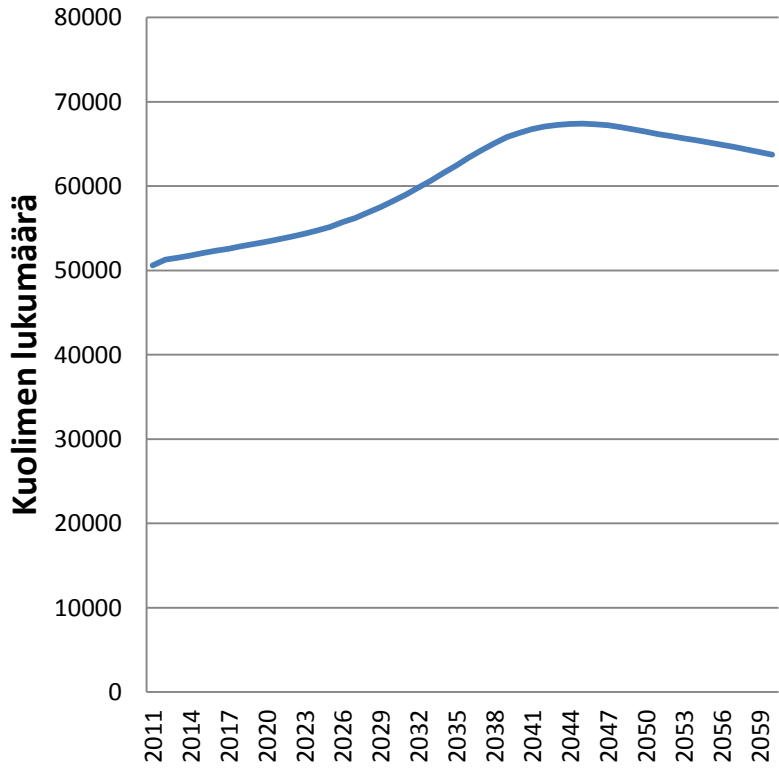
Aalto-yliopisto, Sotera-instituutti

Ikääntymistä johtaa Saksa, mutta Suomi on hetkellisesti lähellä sitä

Yli 75 vuotiaiden % osuus EU:ssa, Saksassa ja Suomessa 2015-2060

Kuolemien määrä 2011-2060 Suomessa

**Palveluterve on suurin ennen kuolemaa, joiden määrä kasvaa 30%.
Tarvitaan 30 % uudelleenjärjestelyt vanhusten palvelujärjestelmässä**

THL, Potilas ja asiakaslaskenta 31.12.2011, kaikki laitokset

Hoitoaika- luokka jakson alusta vrk/vuosia€	Luku- määrä	Luku- määrä %	Luokan keskimää- räinen hoito-aika kk/vuosi	Poltilaan keski- hintaa € (125 €/vrk)	Kertynyt kustannus M€	Kustan- nus %
0 1- 9	5 683	8	0,1	500	3	0
1 10-29	5 153	7	0,6	2 125	11	0
2 30-59	4 225	6	1,4	5 375	23	0
3 60-90	3 454	5	2,5	9 375	32	1
4 91-179	6 924	10	4,4	16 375	113	2
5 180-364	10 925	15	8,9	33 250	364	6
6 1-2 vuotta	12 559	18	1,4 vuotta	64 500	810	13
7 2-3 vuotta	7 680	11	2,5 vuotta	110 250	847	14
8 3- 10 vuotta	12 581	18	5,1 vuotta	228 500	2 875	47
9 yli 10 vuotta	1 604	2	15 vuotta	678 250	1 088	18
Yhteensä	70 788	100	1,9 vuotta	87 125	6 166	100
punainen alue	21 865	31	4,8 vuotta	220 000	4 810	79

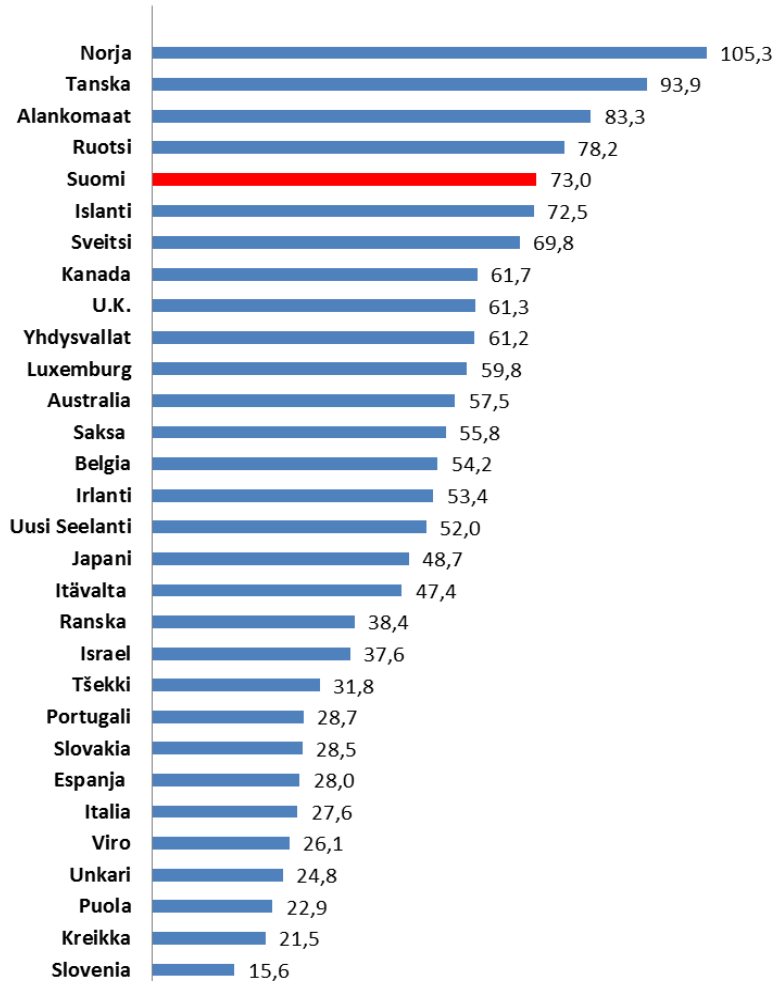
THL, Potilas- ja asiakaslaskenta 31.12.2011, kaikki laitokset

Taulukko 1. Koko maa kaikki laitokset yhteensä, laskenta 31.12.2011	Luku- määrä	Luku- määrä %	Hoitojakson hintaa € (125 €/vrk)	Kertynyt kustannus M€	Kustan- nus %
24 Dementia	35 199	50	77 125	2 716	44
11 Itsensä huolehtimisen vajavuus	13 141	19	104 000	1 366	22
6 Som.sairauden tutkim. + hoito	8 348	12	33 375	278	5
12 Liikkumiskyvyn vajavuudet	3 658	5	146 000	534	9
21 Muistamattomuus	1 999	3	82 875	166	3
34 Yksinäisyys,turvattomuus	1 666	2	154 875	258	4
32 Muu psykiatr. sairaus/oire	1 109	2	163 875	182	3
35 Asumisongelmat	1 066	2	190 625	203	3
3x Muut psyyk.-sosiaaliset syyt	946	1	135 375	128	2
39 Oikein hoitopaikan puute	678	1	90 250	61	1
4 Kuntoutus	662	1	21 625	14	0
Muut syyt	2 316	2	112 037	259	5
Yhteensä	70 788	100	87 125	6 166	100

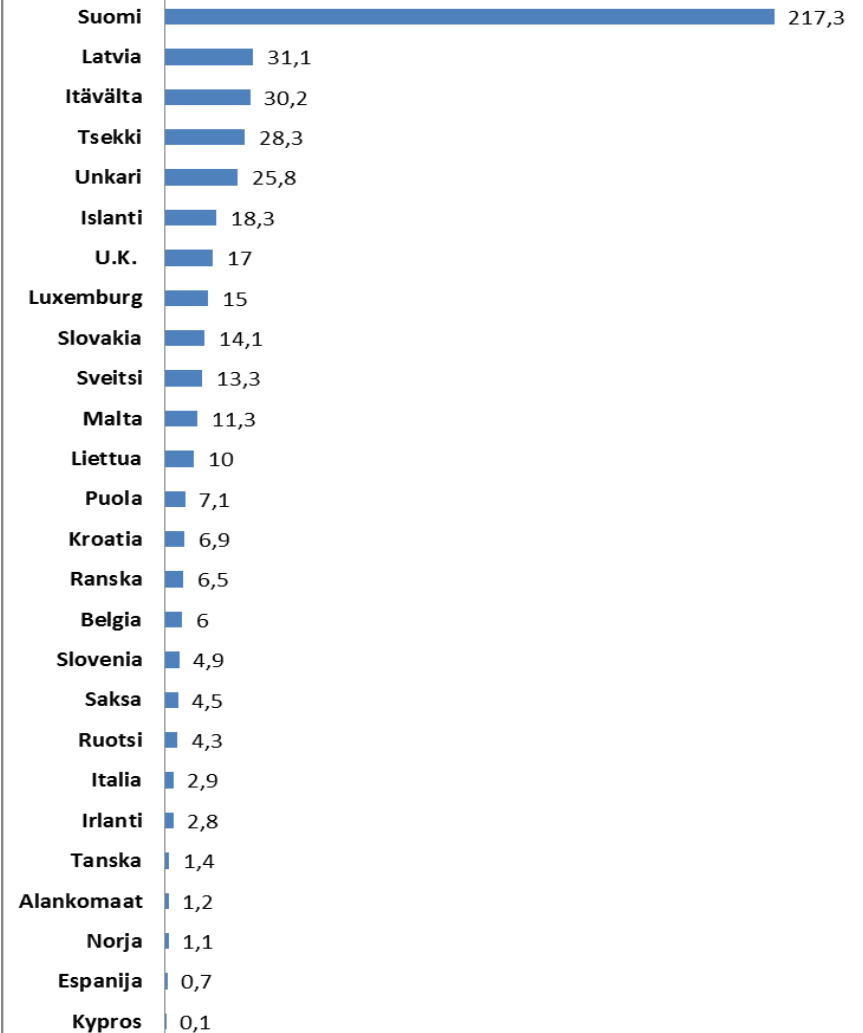
Henkilökuntaa on runsaasti, mutta myös outoja hoitokäytäntöjä

Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökunta 1000 asukasta kohti

Lähde: OECD Health Data 2012

Dementian hoitovuorokausia sairaalassa 1000 asukasta kohti

Järjestelmissä on rakenteellisia eroja, jotka ovat mahdollisuuksia

Palvelujärjestelmä	Lukumäärä	Hoitoaika	Hoitopäivän hinta €	Jakson hinta €	Vuosikutannus M€	Kertynyt kustannus M€
Suomen järjestelmä	70 788	697	125	87 125	3 230	6 166
Hollannin järjestelmä, josta	75 500	440	102	44 880	2 835	3 402
24 h hoivakodit	27 000	440	130	57 200	1 264	1 516
palveluasunnot, päiväpalvelut	48 500	440	90	39 600	1 571	1 886
Ruotsin järjestelmä	43 500	496	125	62 050	1 958	2 699

- Ruotsin osalta kustannuksiin on lisättävä 500 M€ koipalveluihin
- Ruotsin järjestelmä vaikuttaa tehokkaammalta. Sen salaisuus on kotikuntoutus, ennaltaehkäisevä toiminta ja väljemmät rakennukset
- Hollanti ei lisää enää kapasiteettia ikääntymisestä huolimatta.
- Pyritään sosiaalisiin innovaatioin tukemaan vanhuksia hoitamaan itseään ja toisiaan

Kuntoutussairaalan potilashuone Suomessa ja Ruotsissa

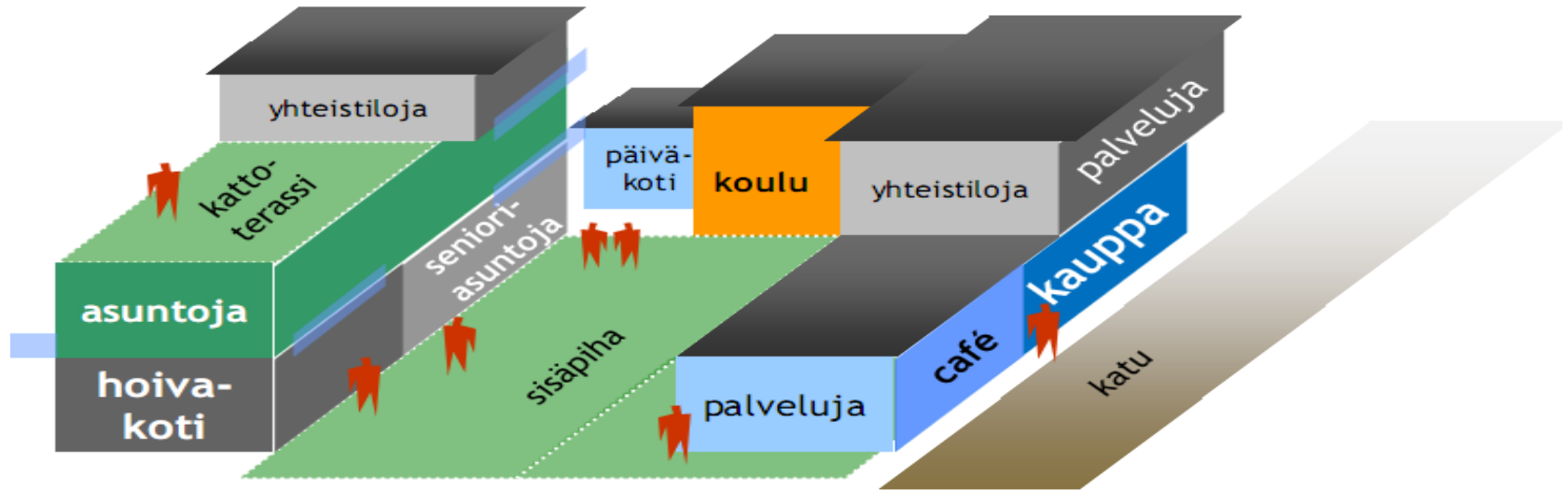

Dementin vanhuksen huone Hollannissa ja Suomessa

Suomen esimerkkihuone on otettu käyttöön 5.2012

Tarvitaan palvelukortteliajattelua

Lääkäriasema

Asuntoja

Harrastelutilat
Ruokailu

Ostoskeskus
Apteekki
Kukkakauppa

Kotihoidon
palvelukeskus

Vanhusten yksiöt

Potilaiden huoneet on korvattu vanhusten yksiöillä

Palvelukortteli tuottaa palvelija myös ympäristölle

Ehdotus Sitralle:

- Otetaan taajaman keskustassa oleva palvelukorttelin kehittäminen ohjelmaan
- Palvelut suunnataan sekä asukkaille että ympäristölle
- Palvelut tuotetaan joko julkisen tai yksityisen toimija toimesta
- Tehdään yhteistyössä halukkaiden kuntien kanssa viisi mallia
 - Taajaman keskusta maaseudulla haja-asustusalueella
 - Taajaman keskusta Etelä-Suomen maaseudulla
 - Kaupunginosamalli 10 000 – 15 000 asukasta
 - Kaupungin keskustamalli 30 000 + asukasta
 - Uusituotantomalli
- Aalto-yliopiston Sotera-instituutti on kiinnostunut osallistumaan tähän tehtävään